

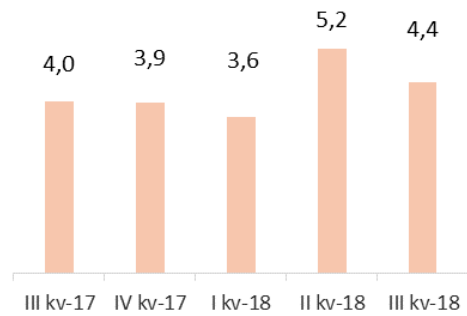
Vahearuanne jaanuar – september 2018

Tulemuste kokkuvõte

III kvartal 2018 võrdluses II kvartaliga 2018

- Puhaskasum 4,4 mln eurot (5,2 mln eurot), millest emaettevõtte omanike osa 3,9 mln eurot (4,7 mln eurot)
- Netotulud 13,1 mln eurot (13,7 mln eurot)
- Tegevuskulud 6,3 mln eurot (6,3 mln eurot)
- Laenuprovisjonid 1,9 mln eurot (1,6 mln eurot)
- Tulumaksukulu 0,5 mln eurot (0,6 mln eurot)
- Omakapitali tootlus 13,7% (17,2%)
- Kapitali adekvaatsus 17,06% (17,0%)

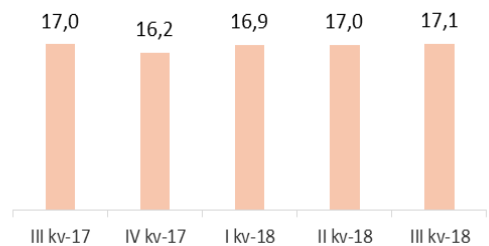
Kasum kvartalite lõikes

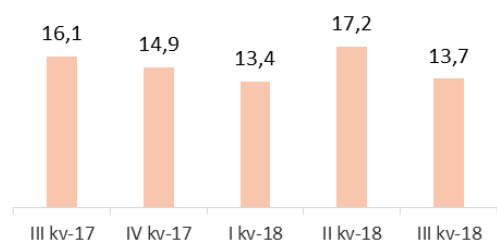
III kvartal 2018 võrdluses III kvartaliga 2017

- Puhaskasum 4,4 mln eurot (4,0 mln eurot), millest emaettevõtte omanike osa 3,9 mln eurot (3,6 mln eurot)
- Netotulud 13,1 mln eurot (10,1 mln eurot)
- Tegevuskulud 6,3 mln eurot (5,0 mln eurot)
- Laenuprovisjonid 1,9 mln eurot (1,1 mln eurot)
- Tulumaksukulu 0,5 mln eurot (0 mln eurot)
- Omakapitali tootlus 13,7% (16,1%)
- Kapitali adekvaatsus 17,06% (17,0%)

Kapitali adekvaatsus

Omakapitali tootlus

Omakapitali tootluse suhtarv baseerub AS LHV Pank omanikele omistatud kasumil ja omakapitalil ning ei sisalda mittekontrollivat osalust.

Sisukord

Äritegevus	3
Finantstulemused	4
Likviidsus ja kapitaliseeritus.....	6
KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE VAHEARUANNE	7
Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne	7
Konsolideeritud finantsseisundi aruanne	8
Konsolideeritud rahavoogude aruanne.....	9
Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne	10
Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad	11
LISA 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted	11
LISA 2 Finantsvarade ja -kohustuste jaotumine riikide lõikes	11
LISA 3 Varade ja kohustuste jaotumine lepinguliste tähtaegade lõikes.....	12
LISA 4 Avatud valuutaposisioonid.....	13
LISA 5 Laenuportfelli jaotumine majandusharude lõikes	14
LISA 6 Finantsvarade ja –kohustuste õiglane väärtus	14
LISA 7 Neto intressitulu	15
LISA 8 Neto komisjoni- ja teenustasutulu	16
LISA 9 Tegevuskulud.....	16
LISA 10 Nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele	17
LISA 11 Klientide hoiused ja saadud laenud	17
LISA 12 Portfelli haldusteenusega seotud klientide hallatavad varad	17
LISA 13 Tingimuslikud varad ja kohustused	18
LISA 14 Arvestuspõhimõtete muudatused	18
Üldinformatsioon	22

Äritegevus

Kolmandas kvartalis kasvas panga uute klientide arv üle 7 300 võrra ja klientide arv kokku ületas 150 000 piiri. Klientide aktiivsuses saavutati uued rekordtasemed. Panga hoiuste maht kasvas kvartaliga 97 mln eurot ja laenude maht 35 mln eurot. Hoiuste ja laenude baasi kasv oli väga tugev. Tavaklientide hoiused kasvasid 56 mln eurot ja finantsvahendajate hoiused 41 mln eurot. Ettevõtete laenud kasvasid 15 mln eurot ja jaelaenud 20 mln eurot. Kvartali kasumiks enne tulumaksu kujunes 4,9 mln eurot ja puhaskasumiks 4,4 mln eurot. Kvartali lõpu seisuga ületas puhaskasum finantsplaani 0,6 mln eurot. Kasumit mõjutasid positiivselt 1,5 mln euro võrra planeeritud suuremad teenustasutulud ja negatiivselt 1,2 mln euro võrra planeeritud suuremad spetsiifilised laenude allahindlused.

Kvartali alguses sõlmiti koostööleping hoiuste kaasmise platvormiga Raisin, mille eesmärgiks on kaasata pikemaajalisi hoiuseid. Kvartali keskel toodi turule noortepanga pakkumine, mis koosneb ostukindlustusega deebetkaardist koos soodustustega

erinevate partnerite juures, riikliku tagatisega õppelaenust ja mikroinvesteeringutest. Käivitati väikemakse, mille puhul saab eraklient teha järjest kuni viis maksimaalselt 30-eurost makset ilma PIN2-te sisestamata, ja võimalus võtta pangakaardiga kauplustes koos ostuga välja sularaha. Kvartali lõpus alustati e-tuvastusega, mis võimaldab täisealistel eraisikutel avada pangakonto internetipangas ID-kaart, Mobii-ID või Smart-ID-ga. E-tuvastuse puhul on seadusest tulenev igakuine raha kasutamise limiit 15 000 eurot.

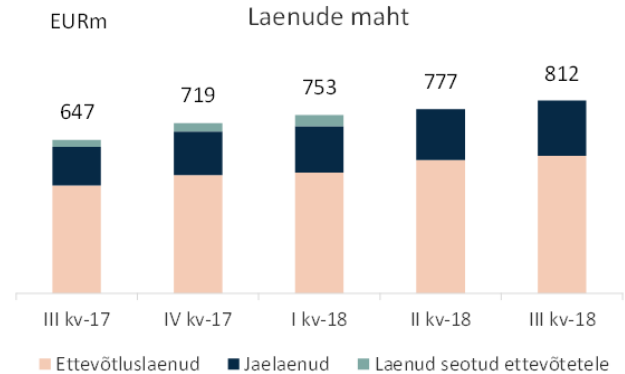
Seoses Ühendkuningriigi lahkumisega Euroopa Liidust alustati panga Ühendkuningriigi filiaali kui kolmandast riigist pärit panga filiaali registreerimise protsessiga nii Eesti kui ka Ühendkuningriigi järelevalve juures.

Finantstulemused

III kvartal oli edukas ärimahtude kasvu ning tulude kasvu osas. LHV Pank teenis III kvartalis 9,7 mln eurot puhast intressitulu ja 2,6 mln eurot puhast teenustasutulu. Kokku oli panga puhastulu 12,3 mln eurot ning kulud 6,3 mln eurot. Laenude provisjonid ulatusid 1,9 mln eurini. Finantstulud olid III kvartalis 0,1 mln eurot. LHV Pank arvestab alates II kvartalist 14%- list avansilist tulumaksu, millega kaasnev tulumaksukulu III kvartalis oli 0,5 mln eurot. Panga III kvartali kasumiks kujunes 4,4 mln eurot, mida on 15% vähem kui II kvartalis 2018. aastal (5,2) ning 11% rohkem, kui III kvartalis 2017. aastal (4,0).

Teenustasutuludest annavad jätkuvalt suurima panuse tulud väärtpaberivahendusest ning tulud arveldustelt ja kaartidelt.

Neto intressitulu suur aastane kasv tuleneb ärimahtude kasvust. Panga laenuportfelli kogumaht ulatus III kvartali lõpuks 812 mln euroni (II kv 2018: 777 mln eurot). Portfelli maht kasvas kvartaliga 5%. Jaelaenude portfelli on kvartaliga kasvanud 9% ja jõudnud 237 mln euroni (II kv 2018: 218 mln eurot). Laenumahu kasv kokku oli III kvartalis 35 mln eurot (II kv 2018: 23 mln eurot).

Panga hoiuste maht kasvas kvartaliga 6% ning oli septembri lõpuks 1 652 mln eurot (II kv: 1 555 mln eurot). Finantsvahendajate hoiuste maht kasvas kvartaliga 41 mln eurot. Hoiustest 1 523 mln eurot olid nõudmiseni ja 129 mln eurot tähtajalised hoiused. Eraisikute hoiuste maht oli kvartali lõpu seisuga 405 mln eurot, kasvades kvartaliga 8%. Võlakirjainvesteeringute maht III kvartali lõpu seisuga oli 41 mln eurot, mida on 11% vähem kui II kvartali lõpu seisuga.

Kasumiaruanne mln eurot	III kvartal 2018	II kvartal 2018	kvartaalne muutus	III kvartal 2017	aastane muutus
Neto intressitulu	9,65	9,60	0%	7,93	22%
Neto teenustasutulu	2,59	3,80	-32%	2,14	21%
Muud finantstulud/(-kulud)	0,05	0,25	-78%	0,03	116%
Neto tegevustulud kokku	12,29	13,65	-10%	10,10	22%
Muud tulud/(-kulud)	0,77	0,03	2 384%	0,00	-
Tegevuskulud	-6,32	-6,29	1%	-5,04	25%
Laenude ümberhindlus	-1,86	-1,60	16%	-1,10	69%
Tulumaksukulu	-0,50	-0,63	-21%	0,00	-
Puhaskasum	4,38	5,16	-15%	3,96	11%

Ärimahud mln eurot	30.09.2018	31.12.2017	muutus
Laenuportfell	812,0	719,4	13%
Võlakirjainvesteeringud	41,0	50,0	-18%
Klientide hoiused	1 652,0	1 551,0	7%
s.h maksevahendajate hoiused	511,4	607,0	-16%
Omakapital (sh vähemusosalus)	120,0	99,5	21%
Pangas klientide arv	153 893	133 655	15%

Suhtarvud mln eurot	III kvartal 2018	II kvartal 2018	kvartaalne muutus	III kvartal 2017	aastane muutus
Puhaskasum	4,4	5,2	-0,8	4,0	0,4
Emaettevõtte omanike kasumiosa	3,9	4,7	-0,8	3,6	0,3
Keskmine omakapital	114,4	109,8	4,6	88,9	25,5
Omakapitali tootlus (ROE) %	13,7	17,2	-3,5	16,1	-2,4
Varade tootlus (ROA)%	0,89	1,05	-0,16	1,12	-0,23
Neto intressitulu	9,6	9,6	0,0	7,9	1,7
Intressitootvad varad, keskmine	1 766,4	1 791,8	-25,4	1 171,2	595,2
Neto intressimarginaal (NIM) %	2,18	2,14	0,04	2,27	-0,09
Hinnavahe (SPREAD) %	2,15	2,12	0,03	2,20	-0,05
Kulude ja tulude suhe %	48,4	46,0	2,4	49,9	-1,5

Suhtarvude selgitused (kvartaalsed suhtarvud on viidud aasta baasile)

keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) = (aruandeperioodi lõpu omakapital + eelmise perioodi lõpu omakapital) / 2

omakapitali tootlus (ROE) = kvartali puhaskasum (emaettevõtte omanike osa) / keskmine omakapital (emaettevõtte omanikele kuuluv) * 100

neto intressimarginaal (NIM) = neto intressitulu / intressitootvad varad, keskmine * 100

varade tootlus (ROA)=kvartali puhaskasum (emaettevõtte omanike osa)/varad, keskmine*100

hinnavahe (SPREAD) = intressitootvate varade intressitootlus – võõrkapitali hind

intressitootvate varade intressitootlus = intressitulu / intressitootvad varad, keskmine * 100

võõrkapitali hind = intressikulu / intressikandvad kohustused, keskmine * 100

kulude ja tulude suhe = tegevuskulud kokku / netotulud kokku * 100

Likviidsus ja kapitaliseeritus

Panga likviidsuse katekordaja (LCR), mida arvutatakse vastavalt Basel Komitee määratlusele, oli septembri lõpu seisuga 130,8% (31.12.2017: 121,1%). LCR'i kasvu taga on maksevahendajate hoiuste prognoositud vähenemine. Maksevahendajate hoiused kaetakse täies ulatuses likviidsete varadega ning LCR'i arvutuses annavad tulemuseks 100%. Seega toovad sellised hoiused LCR näitaja aritmeetiliselt madalamaks ilma tegelikku likviidsussituatsiooni muutmata. Jättes sellised täies mahus likviidsete varadega kaetavad hoiused välja on LCR 237,9% (31.12.2017: 214%) . Pank loeb likviidsuspuhvrite hulka raha ja võlakirjaportfellid, mis moodustasid bilansimahust 55% (31.12.2017: 58%). Panga laenude ja hoiuste suhe III kvartali lõpus oli 49% (31.12.2017: 46%).

Pank viib igal aastal läbi sisemise likviidsusnäitajate hindamise (ILAAP) protsessi, mis teostatakse nii staatilise kui ka dünaamilise bilansi modelleerimisena.

Likviidsuse hindamisel jälgitakse nii regulatiivseid kui ka LHV sisemiste likviidsusnäitajate dünaamikat ning nende vastavust

kehtivatele näitajatele. Dünaamilise hindamise käigus lähtutakse panga enda koostatud riskistsenaariumist.

Panga omavahendite tase seisuga 30.09.2018 oli 128,4 mln eurot (31.12.2017: 113,9 mln eurot).

Pank on raporteerimisperioodi lõpus piisavalt kapitaliseeritud, kapitali adekvaatsuse tase oli 17,06% (31.12.2017: 16,75%), mis on arvestatud vastavalt CRR IV määrusele. Panga kapitaliseeritus ületab sisemiselt kehtestatud kapitali adekvaatsuse eesmärki milleks on 15,06%.

Kapitali adekvaatsuse arutamisel on kaasatud AS LHV Pank ja tema tüdarettevõtte AS LHV Finance.

Pank kasutab krediidi- ja tururiski kapitalinõuete arutamiseks standardmeetodit ning operatsiooniriski kapitalinõuete arutamiseks baasmeetodit. Pank on aruandeaastal ning võrreldaval perioodil täitnud kõiki kapitalinõudeid.

Igal aastal viiakse läbi sisemise kapitali adekvaatsuse hindamise protsess (ICAAP), mille eesmärk on tuvastada võimalik kapitalivajadus lisaks regulatiivsetele miinimumkapitalinõuetele.

Kapitalibaas (tuhanded eurodes)	30.09.2018	31.12.2017
Sissemakstud aktsiakapital	69 500	59 500
Kasumi arvel moodustatud reservid	2 121	1 528
Eelmiste aastate jaotamata kahjum	31 442	19 891
Immateriaalne põhivara (miinusega)	-1 271	-951
Aruandeperioodi kasum	8 122	13 909
Muud mahaarvamised	-1 629	0
Esimese taseme omavahendid kokku	108 355	93 877
Allutatud kohustused	20 000	20 000
Teise taseme omavahendid kokku	20 000	20 000
Neto-omavahendid kapitali adekvaatsuse arutamiseks	128 355	113 877
Riskiga kaalutud varad		
Keskvalitsused ja keskpangas standardmeetodil	922	945
Krediidiasutused ja investeerimisühingud standardmeetodil	6 608	5 886
Äriühingud standardmeetodil	495 049	465 202
Jaenõuded standardmeetodil	128 390	107 197
Avalik sektor standardmeetodil	303	185
Eluasemekinnisvara standardmeetodil	32 424	20 039
Viiivises nõuded standardmeetodil	16 380	20 915
Muud varad standardmeetodil	11 685	10 169
Krediidiriski ja vastaspoole krediidirisk kokku	691 761	630 539
Valuutariski kapitalinõue	286	409
Intrissipositsiooniriski kapitalinõue	83	412
Aktsiapositsiooniriski kapitalinõue	562	585
Krediidiväärtuse korrigeerimise riski kapitalinõue	96	15
Operatsiooniriski kapitalinõuded baasmeetodil	59 434	47 754
Kokku riskiga kaalutud varad	725 222	679 714
Kapitali adekvaatsus (%)	17,06	16,75
Tier 1 kapitali suhtarv (%)	14,40	13,81

KONSOLIDEERITUD RAAMATUPIDAMISE VAHEARUANNE

Konsolideeritud kasumiaruanne ja muu koondkasumiaruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Lisa	III kvartal 2018	9 kuud 2018	III kvartal 2017	9 kuud 2017
Intressitulu		11 355	33 425	9 097	25 728
Intressikulu		-1 709	-4 985	-1 170	-2 975
Neto intressitulu	7	9 646	28 440	7 927	22 753
Komisjoni- ja teenustasutulu		4 615	14 152	3 273	9 515
Komisjoni- ja teenustasukulu		-2 028	-5 514	-1 130	-3 745
Neto teenustasutulu	8	2 587	8 638	2 143	5 770
Netotulem õiglasest väärtuses kajastatavatelt finantsvaradelt		-23	166	42	389
Valuutakursi ümberhindlus		77	71	-17	771
Neto kasum finantsvaradelt		54	237	25	1 160
Muud tulud/(kulud)		770	828	1	-35
Muud tulud/(kulud) kokku		770	828	1	-35
Tööjõukulud	9	-3 279	-10 068	-2 643	-8 208
Administratiiv ja muud tegevuskulud	9	-3 039	-8 633	-2 396	-6 797
Kulud kokku		-6 318	-18 701	-5 039	-15 005
Kasum enne laenude allahindluse kulu		6 739	19 442	5 057	14 643
Tulumaksukulu		-501	-1 970	0	0
Laenude allahindluse kulu		-1 859	-4 337	-1 098	-3 050
Aruandeperioodi puhaskasum		4 379	13 135	3 959	11 593
Muu koondkasum/-kahjum					
Kirjed, mida võib edaspidi klassifitseerida kasumiaruandesse:					
Müügiootel investeeringud:					
Finantsvarade ümberhindlus		76	-36	19	82
Aruandeperioodi koondkasum		4 455	13 099	3 978	11 675
Puhaskasum omistatud:					
Emaettevõtte omanikud		3 924	12 046	3 569	10 405
Mittekontrolliv osalus		455	1 089	390	1 188
Aruandeperioodi puhaskasum		4 379	13 135	3 959	11 593
Kokku koondkasum omistatud:					
Emaettevõtte omanikud		4 000	12 010	3 588	10 487
Mittekontrolliv osalus		455	1 089	390	1 188
Aruandeperioodi koondkasum		4 455	13 099	3 978	11 675

Konsolideeritud finantsseisundi aruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Lisa	30.09.2018	31.12.2017
Varad			
Nõuded keskpankadele	10	926 047	920 714
Nõuded krediitiasutustele	10	25 912	20 991
Nõuded investeerimisühingutele	10	12 159	14 186
Müügiootel finantsvarad		220	775
Finantsvarad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		40 761	49 239
Laenud ja nõuded klientidele	5	811 951	719 390
Muud nõuded klientidele		6 260	7 357
Muud finantsvarad		2 687	2 289
Muud varad		627	836
Materiaalne põhivara		1 242	1 225
Immateriaalne põhivara		1 271	952
Varad kokku		1 829 137	1 737 954
Kohustused			
Klientide hoiused ja saadud laenud	11	1 663 928	1 556 573
Finantskohustused õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande		2	2
Võlad hankijatele ja muud kohustused		25 253	61 858
Allutatud kohustused		20 000	20 000
Kohustused kokku		1 709 183	1 638 433
Omakapital			
Aksiakapital		69 500	59 500
Kohustuslik reservkapital		2 191	1 492
Muud reservid		0	36
Jaotamata kasum		44 816	34 963
Emaettevõtte aktsionäridele kuuluv omakapital kokku		116 507	95 991
Mittekontrolliv osalus		3 447	3 530
Omakapital kokku		119 954	99 521
Kohustused ja omakapital kokku		1 829 137	1 737 954

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

<i>(tuhandetes eurodes)</i>	Lisa	III kv 2018	9 kuud 2018	III kv 2017	9 kuud 2017
Rahavood äritegevusest					
Saadud intressid		11 511	33 195	9 412	25 880
Makstud intressid		-1 971	-4 731	-1 178	-3 258
Saadud teenustasud		4 615	14 152	3 276	9 522
Makstud teenustasud		-2 028	-5 514	-1 133	-3 752
Muud saadud tulud		770	827	1	-35
Makstud tööjõu kulu		-3 735	-9 707	-2 578	-7 597
Makstud administratiiv- ja muud tegevuskulud		-2 709	-7 790	-2 177	-6 154
Makstud tulumaks		-631	-1 469	0	0
Rahavood äritegevusest enne äritegevusega seotud varade ja kohustuste muutust		5 822	18 963	5 623	14 606
Äritegevusega seotud varade muutus:					
Kauplemisportfelli neto soetus ja müük		-36	-85	734	231
Laenuid ja nõuded klientidele		-37 969	-95 788	-53 578	-123 928
Kohustuslik reservkapital keskpangas		92	-994	-2 580	-4 950
Tagatisdeposiidid		-340	-398	-1 359	-1 380
Muud varad		30	251	-1 354	-1 298
Äritegevusega seotud kohustuste muutus:					
Klientide nõudmiseni hoiused		83 173	99 289	279 475	524 308
Klientide tähtajalised hoiused		13 802	1 768	-20 837	-28 294
Saadud laenuid		6 250	6 250	0	0
Saadud laenuid tagasimaksed		0	0	0	-779
Kauplemiseks hoitavad finantskohustused õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande		-6	-1	0	-209
Muud kohustused		10 052	-36 819	-4 340	-6 819
Neto rahavood äritegevusest		80 870	-7 564	201 784	371 488
Rahavood investeerimistegevusest					
Soetatud materiaalne ja immateriaalne põhivara		-205	-1 171	-264	-736
Müüdüd põhivara		0	0	0	0
Müüdüd või lunastatud müügikoostel investeeringud		631	519	88	106
Netosootused ja –müügid õiglasel väärtuses muutusega läbi kasumiaruande kajastatavatelt investeeringutelt		4 404	8 729	-175	11 436
Neto rahavood investeerimistegevusest		4 830	8 077	-351	10 806
Rahavood finantseerimistegevusest					
Aktsiakapitali sissemaksed		0	10 000	3 000	3 000
Makstud dividendid		0	-3 350	0	0
Neto rahavood finantseerimistegevusest		0	6 650	3 000	3 000
Valuutakursi muutuse mõju raha ja raha ekvivalentidele		77	71	-17	771
Raha ja raha ekvivalentide muutus		85 777	7 234	474 284	386 065
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi alguses		861 973	940 516	204 416	292 635
Raha ja raha ekvivalendid aruandeperioodi lõpus	10	947 750	947 750	678 700	678 700

Konsolideeritud omakapitali muutuste aruanne

(tuhandetes eurodes)	Emaettevõtte omanikele kuuluv omakapital					Kokku	Mitte-kontrolliv osalus	Oma-kapital kokku
	Aktia-kapital	Kohustuslik reservkapital	Muud reservid	Akumuleeritud kahjum/ jaotamata kasum				
Saldo seisuga 01.01.2017	56 500	888	-40	20 902	78 250	1 918	80 168	
Aktiakapitali sissemakse	3 000	0	0	0	3 000	0	3 000	
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	604	0	-604	0	0	0	
Aktiaoptsioonid	0	0	0	542	542	0	542	
<i>Puhaskasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>10 405</i>	<i>10 405</i>	<i>1 188</i>	<i>11 593</i>	
<i>Muu koondkasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>82</i>	<i>0</i>	<i>82</i>	<i>0</i>	<i>82</i>	
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	82	10 405	10 487	1 118	11 675	
Saldo seisuga 30.09.2017	59 500	1 492	42	31 245	92 279	3 106	95 385	
Saldo seisuga 01.01.2018	59 500	1 492	36	34 963	95 991	3 530	99 521	
Aktiakapitali sissemakse	10 000	0	0	0	10 000	0	10 000	
Kantud kohustuslikku reservkapitali	0	699	0	-699	0	0	0	
Makstud dividendid	0	0	0	-2 179	-2 179	-1 172	-3 351	
Aktiaoptsioonid	0	0	0	685	685	0	685	
<i>Puhaskasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>12 046</i>	<i>12 046</i>	<i>1 089</i>	<i>13 135</i>	
<i>Muu koondkasum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>-36</i>	<i>0</i>	<i>-36</i>	<i>0</i>	<i>-36</i>	
Aruandeperioodi koondkasum kokku	0	0	-36	12 046	12 010	1 089	13 099	
Saldo seisuga 30.09.2018	69 500	2 191	0	44 816	116 507	3 447	119 954	

Konsolideeritud raamatupidamisaruannete lisad

LISA 1 Raamatupidamisarvestuse põhimõtted

Raamatupidamise vahearuanne on koostatud kooskõlas rahvusvahelise finantsaruandluse standardiga IAS 34 „Vahearuanne“ nagu see on vastu võetud Euroopa Liidu poolt. Raamatupidamise vahearuanne on auditeerimata ning ei sisalda kogu informatsiooni, mis on vajalik raamatupidamise aastaaruande esitamiseks. Vahearuanne tuleks lugeda koos 31.12.2017 lõppenud majandusaasta aruandega, mis on koostatud kooskõlas rahvusvaheliste finantsaruandluse standarditega (IFRS). Rakendatavad raamatupidamisarvestuse

põhimõtted ei ole muutunud võrreldes eelmise majandusaastaga välja arvatud finantsaruandluse standardid, mis on ära toodud käesoleva aruande lõpus lisas 14.

Raamatupidamise vahearuanne arvnäitajad on esitatud tuhandetes eurodes, kui ei ole märgitud teisiti. Vahearuanne on konsolideeritud ja sisaldab AS LHV Pank ja tema tütarettevõtete AS LHV Finance (osalus 65%) tulemusi.

LISA 2 Finantsvarade ja -kohustuste jaotumine riikide lõikes

30.09.2018	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Hol-land	Saksa-maa	Muu EL	USA	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	940 871	0	0	0	0	0	8 703	11 990	2 554	964 118
Finantsvarad õiglasel väärtuses	348	784	17 204	0	0	1	22 615	29	0	40 981
Laenud ja nõuded klientidele	773 780	86	16 858	1 261	1	1	18 561	176	1 227	811 951
Muud nõuded klientidele	6 254	1	5	0	0	0	0	0	0	6 260
Muud finantsvarad	112	0	0	0	0	0	0	2 575	0	2 687
Finantsvarad kokku	1 721 365	871	34 067	1 261	1	2	49 879	14 770	3 781	1 825 997
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 067 201	10 217	754	4 377	1 205	5 681	535 382	2 308	36 803	1 663 928
Allutatud kohustused	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	20 000
Finantskohustused õiglasel väärtuses	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	22 596	0	4	27	0	0	13	3	0	22 643
Finantskohustused kokku	1 109 799	10 217	758	4 404	1 205	5 681	535 395	2 311	36 803	1 706 573

Valmisolekulaenu summas 269 215 tuhat eurot on Eesti residentidele.

31.12.2017	Eesti	Läti	Leedu	Soome	Hol-land	Saksa-maa	Muu EL	USA	Muud	Kokku
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	916 853	0	0	0	0	0	3 051	28 152	7 835	955 891
Finantsvarad õiglasel väärtuses	846	779	17 456	0	0	29 867	1 064	2	0	50 014
Laenud ja nõuded klientidele	650 871	42	37 218	998	91	42	26 580	45	3 503	719 390
Muud nõuded klientidele	7 351	1	5	0	0	0	0	0	0	7 357
Muud finantsvarad	109	0	0	0	0	0	0	2 180	0	2 289
Finantsvarad kokku	1 576 030	822	54 679	998	91	29 909	30 695	30 379	11 338	1 734 941
Klientide hoiused ja saadud laenud	862 286	5 024	825	2 717	12 505	632	639 608	2 855	30 121	1 556 573
Allutatud kohustused	20 000	0	0	0	0	0	0	0	0	20 000
Finantskohustused õiglasel väärtuses	2	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	60 079	0	4	27	0	0	13	3	0	60 126
Finantskohustused kokku	942 367	5 024	829	2 744	12 505	632	639 621	2 858	30 121	1 636 701

Valmisolekulaenu summas 168 228 tuhat eurot on Eesti residentidele ja 3 300 tuhat Leedu residentidele.

LISA 3 Varade ja kohustuste jaotumine lepinguliste tähtaegade lõikes

30.09.2018	Nõudmiseni	0-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi						
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 522 621	43 893	80 848	11 956	5 129	1 664 447
Allutatud kohustused	0	341	1 023	5 455	22 443	29 262
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	0	22 643	0	0	0	22 643
Valmisolekulaenud ja akreditiivid	0	269 215	0	0	0	269 215
Väljastatud finantsgarantiid lepingulistes summades	0	10 055	0	0	0	10 055
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	34 278	0	698	0	34 976
Finantskohustused õiglases väärtuses	0	2	0	0	0	2
Kohustused kokku	1 522 621	380 427	81 871	18 109	27 572	2 030 600

Likviidsusrisiki katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi						
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	964 118	0	0	0	0	964 118
Finantsvarad õiglases väärtuses	0	60	23 329	15 668	2 084	41 141
Laenud ja nõuded klientidele	0	26 048	158 039	602 441	127 479	914 007
Muud nõuded klientidele	0	6 260	0	0	0	6 260
Muud finantsvarad	2 687	0	0	0	0	2 687
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	34 276	0	700	0	34 976
Kokku likviidsusrisiki katteks hoitavad varad	966 805	66 644	181 368	618 809	129 563	1 963 189

Finantsvarade ja -kohustuste tähtaegade vahe	-555 816	-313 783	99 497	600 700	101 991	-67 411
---	-----------------	-----------------	---------------	----------------	----------------	----------------

31.12.2017	Nõudmiseni	0-3 kuud	3-12 kuud	1-5 aastat	Üle 5 aasta	Kokku
Kohustused lepinguliste tähtaegade järgi						
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 423 306	37 104	90 332	3 335	2 864	1 556 941
Allutatud kohustused	0	341	1 022	5 455	23 466	30 284
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	0	60 126	0	0	0	60 126
Valmisolekulaenud	0	171 528	0	0	0	171 528
Väljastatud finantsgarantiid lepingulistes summades	0	5 999	0	0	0	5 999
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	11 825	0	661	0	12 486
Finantskohustused õiglases väärtuses	0	2	0	0	0	2
Kohustused kokku	1 423 306	286 925	91 354	9 451	26 330	1 837 366

Likviidsusrisiki katteks hoitavad varad lepinguliste tähtaegade järgi						
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	955 891	0	0	0	0	955 891
Finantsvarad õiglases väärtuses	0	180	30 952	17 005	2 084	50 221
Laenud ja nõuded klientidele	0	45 720	149 634	505 058	95 517	795 929
Muud nõuded klientidele	0	7 357	0	0	0	7 357
Muud finantsvarad	2 289	0	0	0	0	2 289
Välisvaluuta tuletisinstrumentid (arveldamine brutos)	0	11 825	0	661	0	12 486
Kokku likviidsusrisiki katteks hoitavad varad	958 180	65 082	180 586	522 724	97 601	1 824 173

Finantsvarade ja -kohustuste tähtaegade vahe	-465 126	-221 843	89 232	513 273	71 271	-13 193
---	-----------------	-----------------	---------------	----------------	---------------	----------------

Võlakirjaportfellist valdava osa instrumentide tagatisel on võimalik võtta keskpangast lühiajalist laenu.

Varad ja kohustused sisaldavad ka intressirahavooge.

LISA 4 Avatud valuutaposisioonid

30.09.2018	EUR	CHF	GBP	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kandvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	942 494	2 588	4 123	2 715	1 002	11 196	964 118
Finantsvarad õiglases väärtuses	14 738	0	19	1	26 203	19	40 981
Laenud ja nõuded klientidele	795 806	4	14 821	700	599	21	811 951
Muud nõuded klientidele	5 294	0	666	41	119	140	6 260
Muud finantsvarad	614	0	0	0	2 073	0	2 687
Valuutariski kandvad varad kokku	1 758 946	2 591	19 629	3 457	29 997	11 377	1 825 997
Valuutariski kandvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 568 513	2 588	45 406	5 953	34 136	7 332	1 663 928
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	13 811	6	284	412	210	7 920	22 643
Intressiswapid	0	0	0	0	2	0	2
Allutatud kohustused	20 000	0	0	0	0	0	20 000
Valuutariski kandvad kohustused kokku	1 602 324	2 594	45 690	6 365	34 348	15 252	1 706 573
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	698	0	25 921	2 912	5 128	3 575	38 234
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	37 536	0	0	0	698	0	38 234
Avatud valuutaposisioon	119 784	-2	-140	4	79	-300	119 424

31.12.2017	EUR	CHF	GBP	SEK	USD	Muud	Kokku
Valuutariski kandvad varad							
Nõuded pankadele ja investeerimisühingutele	917 110	2 587	28 237	892	1 359	5 707	955 891
Finantsvarad õiglases väärtuses	15 378	0	0	4	34 603	28	50 014
Laenud ja nõuded klientidele	717 512	0	4	14	1 832	28	719 390
Muud nõuded klientidele	6 914	7	204	11	145	76	7 357
Muud finantsvarad	288	0	0	0	2 001	0	2 289
Valuutariski kandvad varad kokku	1 657 202	2 594	28 445	921	39 940	5 839	1 734 941
Valuutariski kandvad kohustused							
Klientide hoiused ja saadud laenud	1 471 237	2 534	33 134	3 558	42 646	3 464	1 556 573
Võlad hankijatele ja muud finantskohustused	56 909	66	260	82	54	2 775	60 146
Intressiswapid	0	0	0	1	1	0	2
Allutatud kohustused	20 000	0	0	0	0	0	20 000
Valuutariski kandvad kohustused kokku	1 548 146	2 600	33 394	3 641	42 701	6 239	1 636 721
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	699	0	4 959	2 763	3 615	450	12 486
Tuletisinstrumenti avatud brutopositsioon lepingulistest summades	11 787	0	0	0	699	0	12 486
Avatud valuutaposisioon	97 968	-6	10	43	155	51	98 220

LISA 5 Laenuportfelli jaotumine majandusharude lõikes

	30.09.2018	%	31.12.2017	%
Eraisikud	188 550	22,9%	141 199	19,4%
Kinnisvaraalaane tegevus	204 923	24,9%	197 695	27,2%
Finantstegevus	84 771	10,3%	114 888	15,8%
Tööstus	89 089	10,8%	68 251	9,4%
Kutse-, teadus- ja tehnikaalaane tegevus	21 028	2,6%	13 948	1,9%
Hulgi- ja jaekaubandus	24 516	3,0%	21 081	2,9%
Muud teenindavad tegevused	9 570	1,2%	15 480	2,1%
Kunst ja meelelahutus	34 665	4,2%	29 289	4,0%
Veondus ja laondus	7 456	0,9%	5 869	0,8%
Põllumajandus	18 335	2,2%	8 717	1,2%
Haldus- ja abitegevused	41 524	5,0%	33 941	4,7%
Ehitus	34 891	4,2%	19 414	2,7%
Haridus	2 192	0,3%	2 217	0,3%
Info ja side	4 485	0,5%	8 430	1,2%
Muud tegevusalad	56 701	6,9%	45 871	6,3%
Kokku	822 696	100%	726 290	100%
Laenude allahindlus	-10 745		-6 900	
Laenuportfell kokku	811 951	100%	719 390	100%

Seotud osapooltele väljastatud laenude maht seisuga 30.09.2018 on 3 378 (31.12.2017: 39 594) tuhat eurot. Seisuga 31.12.2017 väljastatud laenudest seotud osapooltele oli 36 775 tuhat eurot väljastatud ematettevõtte AS LHV Group teisele tütarettevõttele. Laenud on väljastatud turutingimustel.

LISA 6 Finantsvarade ja –kohustuste õiglase väärtus

Grupi juhatus on hinnanud bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud varade ja kohustuste õiglast väärtust. Õiglase väärtuse hindamiseks diskonteeritakse tuleviku rahavood turuintressikõvera alusel.

Õiglasel väärtusel mõõdetavate varade ja kohustuste hierarhiast tulenevalt kasutatavast hindamistehnikast annab ülevaate järgnev tabel:

	1. tase	2. tase	3. tase	30.09.2018	1. tase	2. tase	3. tase	31.12.2017
Finantsvarad õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande								
Aktsiad ja fondiosakud	145	0	0	145	71	0	0	71
Müügiootel aktsiad ja võlakirjad	0	0	220	220	555	0	220	775
Võlakirjad õiglasel väärtusel muutusega läbi kasumiaruande	40 575	0	0	40 575	49 138	0	0	49 138
Intressiswapid ja valuutaforwardid	0	41	0	41	0	30	0	30
Finantsvarad kokku	40 720	41	220	40 981	49 984	30	0	50 014
Finantskohustused õiglasel väärtusel muutustega läbi kasumiaruande								
Intressiswapid ja valuutaforwardid	0	2	0	2	0	2	0	2
Finantskohustused kokku	0	2	0	2	0	2	0	2

Hierarhias kasutatud tasemed:

1. tase – aktiivsel turul noteeritud hind
2. tase – hindamistehnika, mille sisendiks on turu informatsioon (sarnaste tehingute kursid ja intressikõverad)

3. tase – muud hindamismeetodid (näiteks diskonteeritud rahavoogude meetod) hinnanguliste sisenditega

Intressiswapid on instrumendid, millede osas kasutatakse mudelipõhisel hindamisel õiglase väärtuse määramiseks aktiivsel turul kättesaadavaid sisendeid. Selliste turuväliste derivatiivide

õiglane väärtus arvutatakse teoreetilise nüüdisväärtusena (NPV), kasutades sõltumatuid turuparameetreid eeldades, et ei eksisteeri riski ning määramatust. Nüüdisväärtuse diskonteerimisel kasutatakse turult kättesaadavat riskivaba tulususe määra.

Laenud on väljastatud panga äritegevuse segmendis turutingimustel ning seetõttu ei erine laenude õiglase väärtus seisuga 30.06.2018 ja 31.12.2017 oluliselt nende bilansilistest väärtustest. Laenude õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad väljastatud laenud hierarhia 3. tasemele.

Muud nõuded klientidele, samuti viitvõlad ja muud lühiajalised kohustused on tekkinud tavapärase äritegevuse käigus ja kuuluvad tasumisele lühiajaliselt, mistõttu ei erine nende õiglase väärtus nende bilansilistest väärtusest. Need nõuded ja kohustused ei kannu intressi. Nende debitorsete võlgnevuste,

tekkepõhiste kulude ja muude võlgade õiglase väärtus on hierarhia tase 3.

Fikseeritud intressimääradega klientide deposiidid on valdavas osas lühiajalised ja deposiitide hinnastamine toimub vastavalt turutingimustele, mistõttu tuleviku rahavoogude diskonteerimise tulemusena leitav deposiitide õiglase väärtus ei erine oluliselt nende bilansilistest väärtusest. Kliendi deposiitide õiglase väärtuse määramisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad klientide deposiidid hierarhia 3. tasemele.

Allutatud laenudest suurem osa on saadud aastatel 2014-2016. Nende laenude intressitasemed on enamvähem võrdsed. Seega ei erine nende laenude õiglase väärtus oluliselt nende bilansilistest väärtusest. Laenude õiglase väärtuse hindamisel kasutatakse olulisi juhtkonnapoolseid hinnanguid, mistõttu kuuluvad nad hierarhia 3. tasemele.

LISA 7 Neto intressitulud

Intressitulu	III kv 2018	9 kuud 2018	III kv 2017	9 kuud 2017
Ettevõtuluslaenud	7 073	19 905	5 986	16 579
sh laenud seotud osapooltele	8	22	7	21
Järelmaks	999	3 026	1 015	3 161
Liising	543	1 841	437	1 402
sh laenud seotud osapooltele	1	3	1	4
Võimenduse laenud ja väärtpaberite laenamised	111	353	-12	47
Võlakirjad	32	105	47	164
Krediitkaardilaenud	194	568	180	511
Tarbimislaenud	1 377	3 820	1 063	2 858
Nõuded krediidiasutustele ja investeerimisühingutele	45	103	8	18
Muud laenud	981	3 704	373	988
sh laenud seotud osapooltele	8	21	7	19
Kokku	11 355	33 425	9 097	25 728

Intressikulu

Klientide hoiused ja saadud laenud	-483	-1 283	-314	-890
Nõuded keskpangale	-886	-2 682	-514	-1 058
Allutatud kohustused	-340	-1 020	-342	-1 027
Kokku	-1 709	-4 985	-1 170	-2 975

Neto intressitulu	9 646	28 440	7 927	22 753
--------------------------	--------------	---------------	--------------	---------------

Laenude intressitulud kliendi asukoha järgi

(ei sisalda intressitulusid pankadelt ja võlakirjadelt):	III kv 2018	9 kuud 2018	III kv 2017	9 kuud 2017
Eesti	11 278	32 694	8 825	24 850
Leedu	0	523	217	696
Kokku	11 278	33 217	9 042	25 546

LISA 8 Neto komisjoni- ja teenustasutulu

Komisjoni- ja teenustasutulu	III kv 2018	9 kuud 2018	III kv 2017	9 kuud 2017
Väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud	597	3 152	566	2 472
Varahaldus- ja seotud tasud	576	1 827	424	1 203
Valuuta konverteerimise tulud	449	1 111	163	665
Tasud kaartidelt ja arveldustelt	2 406	6 354	1 716	4 244
Muud komisjoni- ja teenustasutulud	587	1 708	404	931
Kokku	4 615	14 152	3 273	9 515
Komisjoni- ja teenustasukulu				
Makstud väärtpaberivahendus- ja komisjonitasud	-142	-417	214	169
Pangakaartidega seotud kulud	-699	-1 911	-487	-1 425
Terminalitehingutega seotud kulud	-759	-2 014	-225	-1 102
Muud komisjoni ja -teenustasukulud	-428	-1 172	-632	-1 387
Kokku	-2 028	-5 514	-1 130	-3 745
Neto komisjoni- ja teenustasutulu	2 587	8 638	2 143	5 770

Teenustasutulud kliendi asukoha järgi:	III kv 2018	9 kuud 2018	III kv 2017	9 kuud 2017
Eesti	4 615	14 152	3 273	9 438
Läti	0	0	0	0
Leedu	0	0	0	77
Kokku	4 615	14 152	3 273	9 515

LISA 9 Tegevuskulud

	III kv 2018	9 kuud 2018	III kv 2017	9 kuud 2017
Palgad ja boonused	2 463	7 712	1 988	6 286
Sotsiaal- ja muud maksud*	816	2 356	655	1 922
Tööjõukulud kokku	3 279	10 068	2 643	8 208
IT kulud	487	1 352	367	999
Infoteenused ja pangateenused	130	413	112	384
Turunduskulud	441	1 156	423	1 040
Kontorikulud	127	389	96	309
Transpordi- ja sidekulud	50	141	47	133
Töötajate koolitus- ja lähetuskulud	144	431	109	237
Muud sisseostetud teenused	466	1 530	376	1 151
Muud administratiivkulud	518	1 378	353	1 101
Põhivara kulum	323	842	219	641
Kasutusrendimaksud	275	813	234	671
Muud tegevuskulud	78	188	60	131
Muud tegevuskulud kokku	3 039	8 633	2 396	6 797
Tegevuskulud kokku	6 318	18 701	5 039	15 005

*kogusumma sotsiaal-, tervise- ja muude kindlustuste ees

LISA 10 Nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele

	30.09.2018	31.12.2017
Nõudmiseni ja tähtajalised hoiused tähtajaga vähem kui 3 kuud*	38 071	35 177
Kohustuslik reservkapital keskpangas	16 368	15 375
Muud nõuded keskpangale *	909 679	905 339
Kokku	964 118	955 891
* Raha ja raha ekvivalendid rahavoogude aruandes	947 750	940 516

Nõuete jaotus riikide lõikes on esitatud lisas 2. Nõudmiseni hoiuste hulgas kajastuvad nõuded investeerimisühingutele kogusummas 12 159 (31.12.2017: 14 186) tuhat eurot. Kõik ülejäänud nõudmiseni ja tähtajalised hoiused on krediidasutustes ja keskpangas. Kohustusliku reservkapitali nõue seisuga

30.09.2018 oli 1% (31.12.2017: 1%) kõigist finantseerimisallikatest (klientide hoiused ja saadud laenud). Reservi nõuet täidetakse kuu keskmisena eurodes või keskpanga poolt aktsepteeritud välisfinantsvarades.

LISA 11 Klientide hoiused ja saadud laenud

	Eraisikud	Maksevahendajad	Juriidilised isikud	Avalik sektor	30.09.2018
Nõudmiseni hoiused	352 320	511 407	651 361	7 425	1 522 513
Tähtajalised hoiused	52 753	0	70 493	5 634	128 880
Saadud laenud	0	0	12 250	0	12 250
Tekkepõhine intressikohustus	171	0	108	6	285
Kokku	405 244	511 407	734 212	13 065	1 663 928

	Eraisikud	Maksevahendajad	Juriidilised isikud	Avalik sektor	31.12.2017
Nõudmiseni hoiused	278 430	606 600	531 990	6 203	1 423 223
Tähtajalised hoiused	51 075	0	70 221	5 816	127 112
Saadud laenud	0	0	6 000	0	6 000
Tekkepõhine intressikohustus	144	0	87	7	238
Kokku	329 649	606 600	608 298	12 026	1 556 573

LHV Pank sõlmis Euroopa Investeerimisfondiga (EIF) tagamata 10-aastase laenulepingu summas 12,5 miljonit eurot, et suurendada väikese ja keskmise suurusega ettevõtete laenuvõimalusi. 30.09.2018 seisuga oli pank laenusummast

kasutusele võtnud 12 250 tuhat eurot. Seisuga 31.12.2017 oli pank laenusummast kasutusele võtnud 6 000 tuhat eurot.

Klientide hoiuste ja saadud laenude nominaalne intressimäär on võrdne nende sisemise intressimääraga, kuna muid olulisi tasusid ei ole rakendatud.

LISA 12 Portfelli haldusteenusega seotud klientide hallatavad varad

LHV Pank, tegutsedes klientide kontohaldurina,

hoiab enda käes vastutaval hoiul või vahendab järgmisi klientide varasid:	30.09.2018	31.12.2017
Klientide rahalised vahendid	9 905	10 266
Klientide väärtpaberid	1 406 561	1 277 535
sh. emaeettevõtte	93 100	84 300
sh. juhatuse liikmed, emaeettevõtte suuremad aktsionärid ja nendega seotud ettevõtted	180 171	168 637
Kokku	1 416 466	1 287 801

LISA 13 Tingimuslikud varad ja kohustused

Tühistamatud tehingud	Tegevusgarantiid	Finantsgarantiid	Akreditiivid	Valmisolekulaenu	Kokku
Kohustus lepingulises summas					
30.09.2018	11 530	10 055	85	269 215	290 885
Kohustus lepingulises summas					
31.12.2017	10 129	5 999	51	171 528	187 707

LISA 14 Arvestuspõhimõtete muudatused

FINANTSVARAD JA –KOHUSTUSED

Finantsvarad

Finantsvarad kajastatakse finantsseisundi aruandes kui Grupist saab instrumendi lepinguline osapool ja need kajastatakse esmasel arvele võtmisel õiglases väärtuses. Esmasel arvele võtmisel liidetakse tehingukulud õiglasele väärtusele, välja arvatud finantsvarade puhul, mida kajastatakse õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, mille puhul tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes kuluna. Finantsvarade kajastamine lõpetatakse kui õigused finantsvarast tulenevatele rahavoogudele lõpevad, kui Grupp kannab üle sisuliselt kõik riskid ja hüved ning olulisel muutmisel. Finantsvarade ülekanded, kus säilivad kõik või sisuliselt kõik riskid ja hüved, hõlmavad näiteks tagasisostutehinguid või väärtpaperite väljalaaenamise tehinguid. Õiglases väärtuses kajastatavaid finantsvarasid kajastatakse finantsseisundi aruandes tehingupäeval. Finantsvarad, mida mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kajastatakse tehingupäeval. Grupp klassifitseerib ja kajastab finantsvarasid järgmistes kategooriates: finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande ja korrigeeritud soetusmaksumuses. Klassifitseerimine sõltub sellest, kas finantsvara on võlainstrument, omakapitaliinstrument või tuletisinstrument.

Võlainstrumendid (laenu ja võlaväärtpaperid)

Klassifitseerimine on kombinatsioon ärimudeli hindamisest finantsvarade haldamisel ning kas vara lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid („APIM“). APIM nõude hindamine viiakse läbi uue toote heakskiitmise osana. Ärimudeli hindamine teostatakse homogeensete portfelli/toodete põhjal ning kuidas Grupi üksustes toimub ärijuhtimine. Hindamine baseerub realistlikel stsenaariumitel ning võttes arvesse, kuidas portfelle hinnatakse ja milline on juhtkonnale raporteerimine; millised riskid mõjutavad portfelli tulemuslikkust ja kuidas neid riske juhitakse; kuidas toimub juhtide tasustamine; müükide sagedus, väärtus ja ajastus ning nende põhjused. Hindamiseks, kas rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid, on põhiosa määratud kui võlainstrumendi õiglase väärtus esmasel kajastamisel, mis võib muutuda kui toimub tagasimakseid või intresside kapitaliseerimisi. Intressirahavood tulenevad tavapärasest laenuandmise komponentidest, sh tasu raha ajaväärtuse eest, krediidiriski eest, likviidsusriski eest ning muuhulgas ka administratiivkulusid ja kasumimarginaali. Kui on muid lepingulisi tingimusi, mistõttu on avatus muudele riskidele või volatiilsusele, siis ei ole täidetud

ainult põhiosa- ja intressimaksete tingimused. IFRS 9 implementeerimisel rakendati APIM'i 22 suurema korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatava toote puhul. Kõikide toodete, peale ühe, raamatupidamislik kajastamine jäi samaks. Ühe toote – võimenduslaenu – puhul, muudeti toote tingimusi selliselt, et üks funktsionaalus eemaldati tootest ja seejärel toode läbis APIM nõude. Kõikide LHV toodete puhul jäi raamatupidamislik kajastamine selliseks nagu varem.

Võlainstrumendid kajastatakse järgmistel finantsseisundi aruande kirjetel: nõuded keskpangale, krediidasutustele ja investeerimisühingutele; laenu ja nõuded klientidele; müügiotel finantsvarad; finantsvarad õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande; muud nõuded klientidele ja muud finantsvarad, ning sisaldavad instrumente järgmistes mõõtmiskategooriates.

Õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande: võlainstrumendid kajastatakse antud kategoorias kui neid pole võimalik kajastada korrigeeritud soetusmaksumuses või õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande. See on juhul, kui ärimudeliks on hoida kauplemissuuremargil; see tähendab finantsvarasid hoitakse kauplemissuuremargil, vaatega need lühiajalises perspektiivis müüa ja eesmärgiga teenida kasumit. Võlainstrumendid kajastatakse kohustuslikult õiglases väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kui neid varasid juhitakse või hinnatakse õiglase väärtuse alusel või varasid hoitakse eesmärgiga need müüa või alternatiivselt, kui rahavood ei sisalda ainult põhiosa- ja intressimakseid.

Õiglases väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande: võlainstrumendid klassifitseeritakse antud kategooriasse kui järgmistel tingimustel on täidetud (a) ärimudeli eesmärk on hoida varasid nii rahavoogude sissenõudmise kui ka müümise eesmärgil, (b) lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid. Neid varasid mõõdetakse õiglases väärtuses ja õiglase väärtuse muutumisest tekkinud kasumid ja kahjumid kajastatakse muus koondkasumis ja akumuliseeritakse omakapitalis. Akumuliseeritud kasumid ja kahjumid klassifitseeritakse omakapitalist kasumiaruandesse kui võlainstrumendi kajastamine lõpetatakse. Intressitulu arvestatakse intressikandvatelt finantsvaradelt kasutades sisemise intressimäära meetodit ja oodatavad krediidikahjumid kajastatakse kasumiaruandes.

Korrigeeritud soetusmaksumuses: Võlainstrumendid klassifitseeritakse antud kategooriasse kui järgmistel tingimustel on täidetud (a) ärimudeli eesmärk on hoida varasid

rahavoogude sissenõudmise eesmärgil, (b) lepingulised rahavood sisaldavad ainult põhiosa- ja intressimakseid. Nende varade bilansilist brutojääkmaksumust mõõdetakse kasutades efektiivse intressimäära meetodit ja korrigeeritakse oodatavate krediidikahjumitega.

Omakapitaliinstrumendid

Omakapitaliinstrumendid tuleb alati klassifitseerida kui finantsvarad õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande. Samas võib esmasel kajastamisel teha tagasivõtmatu valiku kajastada omakapitaliinstrumendid õiglasel väärtuses muutustega läbi muu koondkasumiaruande, eeldusel, et instrumenti ei hoita kauplemissesmärgil. Nende varade brutojääkmaksumus leitakse kasutades sisemise intressimäära meetodit ja korrigeeritakse oodatavate krediidikahjumitega.

Tuletisinstrumendid

Tuletisinstrumendid klassifitseeritakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (kauplemissesmärgil).

Muutmised

Grupp võib läbi rääkida või muuta lepingulisi tingimusi. Kui uued tingimused on oluliselt erinevad võrreldes algsete tingimustega, siis lõpetab Grupp algse vara kajastamise ja võtab arvele uue vara. Grupp hindab lisaks, kas uue finantsvara osas esineb väärtuse languse tunnuseid esmasel arvelevõtmisel. Kui tingimused ei ole oluliselt erinevad, siis ei põhjusta muutus kajastamise lõpetamist ning Grupp arvutab uue bruto jääkväärtuse vastavalt uutele lepingulistele rahavoogudele ja esialgsele efektiivsele intressimäärale ning kajastab muutmisest tuleneva kasumi või kahjumi.

Ümberklassifitseerimised

Harvadel juhtudel saab võlainstrumente (finantsvarad), välja arvatud need, mida on esmasel arvele võtmisel kajastatud õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, ümber klassifitseerida kui on toimunud muutus ärimudelil finantsvara juhtimiseks.

Finantskohustused

Finantskohustused võetakse algselt arvele õiglasel väärtuses. Juhul kui finantskohustusi kajastatakse õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, siis finantskohustuse soetamisega või väljalaskmisega otseselt seotud tehingukulud kajastatakse kasumiaruandes. Muude finantskohustuste puhul kajastatakse otsesed tehingukulud õiglase väärtuse vähendamisenä.

Finantskohustuste kajastamine lõpetatakse kui see on kustunud, see on, kui kohustus on tasutud, tühistatud või lõppenud.

Finantskohustused õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande

Finantskohustused õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruandes kajastatakse kas kauplemisses hoitavatena või on määratud kajastamiseks õiglasel väärtuses muutustega läbi kasumiaruande (õiglase väärtuse optioon).

Finantskohustused, mida hoitakse kauplemisses, on peamiselt tuletisinstrumendid, mis ei ole riskimaandamisinstrumendid.

Muud finantskohustused

Kategooria „Muud finantskohustused“ hõlmab peamiselt Grupi lühi- ja pikaajalisi võlakohustusi. Pärast esmast arvele võtmist kajastatakse muud finantskohustused korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit. Siin kategoorias kajastuvad finantsseisundi aruande kirjed „Klientide hoiused ja saadud laenud“, „Võlad hankijatele ja muud kohustused“ ning „Allutatud kohustused“.

Finantsvarade ja -kohustuste saldeerimine

Finantsvarade ja -kohustuste vahel tehakse saldeerimine ja netosumma kajastatakse finantsseisundi aruandes ainult juhul, kui selleks eksisteerib juriidiline õigus ning on kavas nimetatud summad arveldada netobaasil või realiseerida vara ja arveldada kohustus samaaegselt.

Varjatud tuletisinstrumendid

Mõned kombineeritud lepingud sisaldavad nii derivatiivset kui mittederivatiivset komponenti. Sellistel juhtudel nimetatakse derivatiivset komponenti varjatud tuletisinstrumendiks. Kui põhileping on finantsvara, mis on IFRS 9 rakendusala, siis hinnatakse lepingu klassifitseerimist tervikuna ning varjatud tuletisinstrumenti ei eraldata.

Tagasiostulepingud

Kui Grupp võtab laenuks või ostab väärtpapereid kohustusega need tagasi müüa („pöördrepo“), siis ei kajastata neid väärtpapereid finantsseisundi aruandes. Tehtud ettemaksed kajastatakse kui „Laenud ja nõuded klientidele“. Pöördrepo lepinguid mõõdetakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

TULUD JA KULUD Intressitulu ja intressikulu

Intressitulu ja intressikulu on kajastatud kasumiaruandes finantsvarade ja -kohustuse osas, mida kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses, kasutades sisemise intressimäära meetodit.

Efektiivse intressimäära meetod on finantsvara bilansilise brutojääkmaksumuse või finantskohustuse korrigeeritud soetusmaksumuse arvestamise ja intressitulu või intressikulu vastavale perioodile jaotamise meetod. Efektiivne intressimäär on määr, millega diskonteeritakse hinnangulised tulevased maksed või laekumised finantsinstrumendi eeldatava kehtivusaja jooksul täpselt finantsinstrumendi bilansilisse jääkmaksumusse. Tulevaste maksete arvutamisel hinnatakse kõiki rahavooge arvestades lepingulisi tingimusi (näiteks ettemakseid). Efektiivse intressimäära arvutamine hõlmab tasusid, mis on efektiivse intressimäära olemuslikeks komponentideks. Samas ei võeta arvesse tulevase krediidikahjumeid. Kui finantsvaral esineb hiljem väärtuse languse tunnuseid, siis kajastatakse intressitulu rakendades efektiivset intressimäära korrigeeritud soetusmaksumuse suhtes, s.o. brutojääkmaksumust vähendatakse allahindluse võrra.

Kui finantsvara osas esineb väärtuse languse tunnuseid esmasel arvelevõtmisel, siis arvestatakse oodatavad krediidikahjumid hinnangulistesse rahavoogudesse korrigeeritud efektiivse intressimäära arvutamiseks, mida seejärel rakendatakse intressitulu kajastamiseks.

Teenustasutulud

Teenustasutulude all kajastatakse müügitulu lepingutest klientidega. See ei rakendu müügitulule rendilepingutest ja finantsinstrumentidest või teistest lepingulistest kohustustest, mis on IFRS 9 „Finantsinstrumendid“ rakendusallas.

Tasud, mida võetakse arvesse korrigeeritud soetusmaksumuses kajastatud finantsinstrumendi efektiivse intressimäära arvutamisel, näiteks laenu lepingutasud, jaotatakse instrumendi eeldatava tähtaja peale rakendades efektiivse intressimäära meetodit ja kajastatakse real „Neto intressitulud“.

Teenustasutulu kajastatakse vastavalt sellele, kuidas klientidele lubatud teenust osutatakse, ja summas, mis peegeldab tasu, mida LHV loodab, et tal on õigus saada nende teenuste osutamise eest. Peamised teenustasude tüübid on kirjeldatud allpool.

Teenustasutulud varahaldusteenuste osutamise eest klientidele kajastatakse perioodi jooksul, mil teenust osutatakse. Tulemustasusid kajastatakse, kui on väga tõenäoline, et kajastatud müügitulu hiljem ei tühistata, mis on sageli siis, kui tasu saamise tingimused on täidetud.

Maakleritasud ja muud tasud seoses kolmandate osapoolte nimel tehtud tehingutega, näiteks äritegevuse soetamise või müügi korraldamine, kajastatakse tehingu lõpuleviimisel.

Kulud, mis on otseselt seotud teenustasutulude genereerimisega, kajastatakse kui teenustasukulud.

Neto finantstulud

Kasumid ja kahjumid, mis tekivad õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande kajastatud finantsvarade ja –kohustuste õiglasest väärtuse muutustest kajastatakse real „Neto finantstulud“. Finantskohustuste, mida kajastatakse õiglasest väärtuses muutustega läbi kasumiaruande, õiglasest väärtuse muutus, mis tuleneb enda krediidiriskist, kajastatakse muus koondkasumis.

Dividenditulud

Dividenditulud kajastatakse siis, kui ettevõttel on tekkinud seaduslik õigus nende saamiseks.

OODATAV KREDIIDIKAHJU

Mõõtmine

Allahindluse nõuded baseeruvad oodatava krediidikahju (ECL) mudelil. ECL mudeli peamiseks printsiibiks on näidata finantsinstrumentide krediitkvaliteedi kahanemise või paranemise mustreid.

Kõikidele korrigeeritud soetusmaksumuses ja õiglasest väärtuses muutustega läbi muu koondkasumi kajastatavad finantsvarad, samuti ka liisingu nõuded, finantsgarantiid, varalepingud ja teatud valmisolekulaenu, on oodatava krediidikahju skoobis.

ECL finantsvaradelt korrigeeritud soetusmaksumuses ja liisingu nõuetelt kajastatakse kui allahindlus, st kajastatakse koos nende varadega finantsseisundi aruandes. Allahindlus vähendab bilansilist bruto jääkväärtust. ECL valmisolekulaenu, st finantsgarantii lepingutelt kajastatakse eraldi, st finantsseisundi aruandes kui kohustust. Allahindluse ja eraldise

korrigeerimised seoses ECL muutusega kajastatakse kasumiaruandes oodatava krediidikahju netomuutusena.

Krediidiriski ja ECL hindamine bilansipäeval on erapooletu ja tõenäosustega kaalutud ning sisaldab kogu saadaolevat informatsiooni, mis on asjakohane hinnangu tegemiseks - sh informatsiooni toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke ja toetavaid prognoose tuleviku sündmustest ja majandustingimustest. LHV kasutab nii mudeleid kui eksperthinnanguid ECL arvutuste individuaalseks hindamiseks.

ECL mudelil on kolm faasi, mis baseeruvad krediidiriski muutusel. 12-kuu ECL (faas 1) rakendatakse kõikidele kirjetele, va kui on toimunud krediidiriski oluline suurenemine võrreldes esialgse kajastamisega. Kirjetele, mille puhul on toimunud oluline krediidiriski suurenemine (faas 2) või on maksejõuetud (faas 3), rakendatakse kogu eluea jooksul ECLi.

Krediidiriski oluline suurenemine

Grupp hindab igal bilansipäeval, kas krediidirisk on oluliselt suurenenud võrreldes esimese kajastamisega. Olulise krediidiriski suurenemise hindamine baseerub kvantitatiivsetel ja kvalitatiivsetel indikaatoritel. Need indikaatorid on nõuded makseviivitusega vahemikus 30 kuni 90 päeva ja finantsvarad, mis on klassifitseeritud kõrgendatud jälgimise alla või on makseraskuste tõttu restruktureeritud (laenu mille lepingulised tingimused on muudetud seoses kliendi finantsraskustega). Kvantitatiivne indikaator arvutatakse vastavalt muutusele eluea makseviivituse tõenäosuses (PD), võrreldes bilansipäeval stsenaariumitega kaalutud eluea PD muutust stsenaariumitega kaalutud esimese kajastamise eluea PD'ga. Juhul kui on toimunud oluline krediidiriski suurenemine võrreldes esimese kajastamisega, kajastatakse eluea ECL allahindlus ja finantsvara liigub faasi 2. Meetod on sümmeetriline, st järgnevatel bilansipäevadel, kui finantsinstrumendi krediitkvaliteet paraneb selliselt, et enam ei ole täidetud oluline krediidiriski suurenemise kriteeriumid alates esimesest kajastamisest, siis finantsvara liigub tagasi faasi 1.

Maksejõuetuse definitsioon

Finantsinstrumendid, mis vastavad maksejõuetusele on kajastatud faasis 3. LHV raamatupidamise maksejõuetuse definitsioon on vastavuses kapitalinõuete regulatsioonis definteerituga, mis sisaldab finantsvarasid makseviivitusega üle 90 päeva. Kõik finantsvarad faasis 3 on käsitletud kui halvenenud krediitkvaliteediga.

Modelleerimine

ECL arvutatakse funktsioonina makseviivituse tõenäosusest (PD), suurusest maksejõuetuse hetkel (EAD) ja kahjumäärast antud makseviivituse korral (LGD), samuti ka kahjujuhtumi toimumise hetkest. Grupi IFRS 9 metodoloogia ECL mõõtmiseks baseerub olemasolevatel sisemistel skooringu ja reitingu mudelitel.

PD väljendab tõenäosust, et laenu ei maksta tagasi ja jõuab maksejõuetuks kas 12 kuu või eluea jooksul. Oodatav PD igale individuaalsele instrumendile sisaldab hinnangut toimunud sündmustest, praegustest tingimustest ning mõistlikke ja toetavaid prognoose tuleviku sündmustest ja majandustingimustest. LHV kasutab olemasolevaid skooringu ja

reitingu mudeleid, mida on korrigeeritud vastavalt IFRS 9 spetsiifilistele nõudmistele. Mudelid on kalibreeritud kombinatsioonina vastavalt vara klassist ja toote tüübist.

EAD väljendab hinnangut krediidipositsiooni summa osas hetkel, mil maksejõuetus võib tekkida. Bilansiväliste summade osas sisaldab EAD hinnangut, millised summad võetakse kasutusse maksejõuetuse hetkeks. LGD on summa, mida maksejõuetuse korral ei pruugita tagasi saada. LGD võtab arvesse iga omatava tagatise väärtuse ja kvaliteedi. LHV kasutab olemasolevaid LGD mudeleid, mida on korrigeeritud vastavalt IFRS 9 nõudmistele. ECL mõõtmisel kasutab LHV maksimaalset lepingulist perioodi, mille kestel LHV on riskile avatud.

Tuleviku prognoosid

Grupp kasutab ECL mõõtmisel sisemiselt välja töötatud makromajanduslikke prognoose tuleviku informatsiooni baasina. Selleks, et tagada erapooletu krediidikahjude hindamine vastavalt IFRS-le 9, kasutatakse vähemalt 3 stsenaariumit. Üheks stsenaariumiks on baaststsenaarium, mis on kõige tõenäolisem väljavaade ja mida kasutatakse ka tavapärase finantsplaneerimise ja eelarvestamise protsessis, kuivõrd teised stsenaariumid kajastavad optimistlikumat ja pessimistlikumat väljavaadet.

Prognoosid koostatakse sisemiselt Krediidijuhtimise osakonnas, mis konsulteerib ekspertidega Riskikontrolli üksusest, äriüksusest ja finantsosakonnast. Kui mõistliku kuluga on kättesaadav, tuleks konsulteerida väliste ekspertide ja väliselt välja töötatud võrdlus prognoose. Viidatud võrdlus prognoosid sisaldavad, kuid ei ole piiratud IMFi poolt avalikustatava maailmamajanduse väljavaatega, Euroopa Komisjoni poolt avalikustatava Euroopa majandusprognoosiga ja Eesti Panga poolt avalikustatava majandusprognoosiga. Stsenaariumid kinnitatakse Riski ja Kapitali Komitee poolt.

Stsenaariumid tuleks välja töötada ajaperioodile, mille puhul saab usaldusväärseid projektsioone koostada ning milleks on tüüpiliselt 3-aastane ajahorisont. Minimaalselt tuleb kasutatavaid makroindikaatoreid prognoosida 2-aastaseks perioodiks peale käesolevat aastat. Üldiselt vaadatakse stsenaariumid üle kvartaalse sagedusega. Juhul kui on toimunud olulisi muutusi makromajanduse väljavaadetes, siis uuendatakse stsenaariumeid.

Individaalsed hindamised ja juhtkonna hinnangud

Grupp kasutab ECL määramiseks nii mudeleid kui eksperthinnanguid. Hinnangu tase ECL määramiseks sõltub mudeli tulemustest, olulisusest ja detailse informatsiooni kättesaadavusest. Mudel annab juhiseid ja läbipaistvust, kuidas majandussündmused võiksid mõjutada finantsvarade allahindlust. Eksperthinnangut võib rakendada mudelleeritud tulemusele, et rakendada oodatud mõju näitajate osas, mida mudel ei arvestanud. Selliseid individaalseid ECL hinnangud võidakse rakendada oluliste vastaspoole positsioonide puhul. Need hinnangud otsustatakse Krediidikomitee poolt. Lisaks võib olla vajadus korrigeerimisteks portfelli tasandil, mille otsustab Riski ja Kapitali Komitee.

Uued ja muudetud olulised hinnangud alates 2018 seoses IFRS 9 ja IFRS 15 rakendamisega OODATAVA KREDIIDIKAHJU MUDEL

Oodatava krediidikahju (ECL) arvutamine sisaldab mitmeid olulisi seisukohti, mis vajavad juhtkonna hinnangut. Oodatava krediidikahju hindamine on selle iseloomust tulenevalt ebamäärane nende hinnangute täpsus sõltub mitmetest faktoritest, nagu näiteks makromajanduslikud prognoosid, ning sisaldavad kompleksseid modelleerimisi ja hinnanguid. Krediidiriski olulise suurenemise hindamine on IFRS-st 9 „Finantsinstrumendid“ tulenev uus lähenemine ja vajab olulisi hinnanguid. Igal bilansipäeval hindab Grupp kas krediidirisk on oluliselt suurenenud võrreldes esmase kajastamisega võttes arvesse finantsinstrumendi eluea maksejõuetuse tõenäosuse muutust, kasutades selleks olulisi riskiindikaatoreid, mis on kasutusel Grupi riskijuhtimise protsessides. Teine oluline valdkond, mis vajab olulisi hinnanguid, on tuleviku prognooside ja makromajanduse stsenaariumite määramine. IFRS 9 nõuab erapooletu ja tõenäosustega kaalutud krediidikahjude hindamist, kastaudes selleks mitmete võimalike tulemuste hinnanguid ning sisaldab tuleviku majandusväljavaadete prognoose. LHV kasutab ECL mõõtmisel tuleviku prognooside baasina sisemiselt välja töötatud makromajanduslikke prognoose. LHV kasutab nii mudeleid kui eksperthinnanguid ECL arvutuste määramiseks. Eksperthinnangu teostamise eesmärgiks on kaasata eeldatav mõju näitajatest, mida ECL mudel ei arvestanud. Hinnangu tase ECL määramiseks sõltub mudeli tulemustest, olulisusest ja detailse informatsiooni kättesaadavusest. Mudeleid, hinnanguid ja sisendeid vaadatakse üle regulaarselt Grupi riskifunktsiooni poolt ning kinnitatakse Grupi Riskikomitee poolt.

TEENUSTASUTULUD

Teenustasutulude kajastamisel teeb LHV hinnanguid, määramaks tasu summa ja ajastuse tululepingutest klientidega.

Kui LHV teostab näiteks investeerimisteenuse klientidele kontohalduse, portfellihoolduse või varahalduse teenust, siis tulu kajastatakse teenuse osutamise perioodi jooksul ja/või vastavalt alusvarade mahule. LHV hinnangul klient paralleelselt saab ja tarbib teenust, mistõttu LHV kohustused on täidetud vastavalt teenuse osutamise perioodile.

Kui LHV teostab näiteks maaklertasude, kolmandate osapoolte nimel tehtud tehingud nagu äritegevuse soetamise või müügi korraldamine, või osaleb sündikaattehingu korraldajana, LHV hinnangul saab klient kontrolli vara üle ja LHV kohustused on täidetud tehingu lõpuleviimisel.

Kui tulemustasud sõltuvad LHV tegevustest, siis LHV kajastab tulu kui on väga tõenäoline, et kajastatud tulu hiljem ei tühistata, mis on sageli siis, kui tasu saamise tingimused on täidetud.

VARADE KAJASTAMINE SEOTES LEPINGUTE SOETAMISE VÕI TÄITMISE KULUDEGA

LHV kajastab vara seoses kuludega, mis tekivad uute kliendilepingute sõlmimisega – peamiselt müügikulud investeerimislepingute sõlmimisel.

Varade amortisatsiooniperioodiks on hinnanguline keskmine lepingu eluiga, sh võttes arvesse loovutamisi ja aegumisi.

Üldinformatsioon

Ärinimi	AS LHV Pank
Äriregistri number	10539549
Juriidiline aadress	Tartu mnt. 2, 10145 Tallinn
Telefon	(372) 6800400
Faks	(372) 6800410
BIC / Swift	LHVBEE22
E-post	lhv@lhv.ee
Kodulehekülg	www.lhv.ee
Põhitegevusalad	pangandus, kapitalirent ja muu laenuandmine, väärtpaberite maaklerlus
Audiitor	AS PricewaterhouseCoopers
Nõukogu	Madis Toomsalu, Raivo Hein, Rain Lõhmus, Heldur Meerits, Tiina Mõis, Andres Viisemann
Juhatus	Erki Kilu, Jüri Heero, Andres Kitter, Indrek Nuume, Martti Singi, Meelis Paakspuu, Kadri Kiisel